

LABORATORIUM
PODSTAW OPTOELEKTRONIKI

**WYZNACZANIE CHARAKTERYSTYK
STATYCZNYCH I DYNAMICZNYCH
TRANSOPTORA PC817**

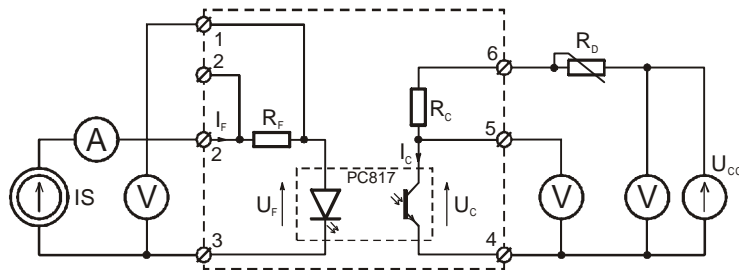

Celem badań jest ocena właściwości statycznych i dynamicznych transoptora PC 817. Badany transoptor to przykład konfiguracji dioda LED – fototranzystor. Właściwości statyczne należy wyznaczyć na podstawie charakterystyk $U_c=f(I_F)$ lub $I_c=f(I_F)$. Do opisu właściwości dynamicznych wykorzystać charakterystyki amplitudowe i fazowe lub odpowiedź skokową.

UWAGA: Numeracja gniazd bananowych może nie być zgodna z numeracją końcówek transoptora.

1. Wyznaczenie charakterystyki statycznej $U_c=f(I_F)$ transoptora PC 817

Na rys. 1 przedstawiono schemat układu do wyznaczania charakterystyki $U_c=f(I_F)$ transoptora PC 817. Zakres zmienności prądu I_F dobrać uwzględniając wartość dopuszczalnego prądu I_{Fmax} diody LED oraz wydajność źródła prądowego IS. Wartości napięcia zasilania U_{cc} i rezystora R_D dobrać uwzględniając dopuszczalny prąd kolektora I_{Cmax} i dopuszczalne napięcie kolektor-emiter U_{Cmax} fototranzystora. Wartości I_{Fmax} , U_{Cmax} i I_{Cmax} określić na podstawie danych katalogowych.

Rys. 1 Schemat układu do wyznaczania charakterystyki $U_c=f(I_F)$ transoptora PC 817

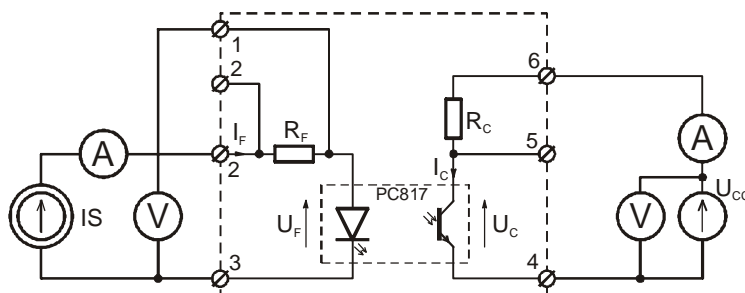
Specyfikacja warunków badań: zakres zmienności prądu I_F oraz wartości I_c i U_{cc} zgodnie z poleceniem prowadzącego zajęcia.

Zadania pomiarowe:

- wyznaczyć charakterystyki $U_c=f(I_F)$ z kilkoma (np. trzema) wartościami rezystora R_D ,
- określić długość fali λ promieniowania diody LED.

2. Wyznaczenie charakterystyki statycznej $I_c=f(I_F)$ transoptora PC 817

Na rys. 2 przedstawiono schemat układu do wyznaczania charakterystyki $I_c=f(I_F)$ transoptora PC 817. Zakres zmienności prądu I_F dobrać uwzględniając wartość dopuszczalnego prądu I_{Fmax} i wartość dopuszczalnego prądu kolektora I_{Cmax} diody LED oraz wydajność źródła prądowego IS. Wartość napięcia zasilania U_{cc} dobrać względu na dopuszczalne napięcie kolektor-emiter U_{Cmax} fototranzystora. Wartości I_{Fmax} , U_{Cmax} i I_{Cmax} określić na podstawie danych katalogowych.

Rys. 2 Schemat układu do wyznaczania charakterystyki $I_c=f(I_F)$ transoptora PC 817

Specyfikacja warunków badań: zakres zmienności prądu I_F oraz wartość U_{CC} zgodnie z poleceniem prowadzącego zajęcia.

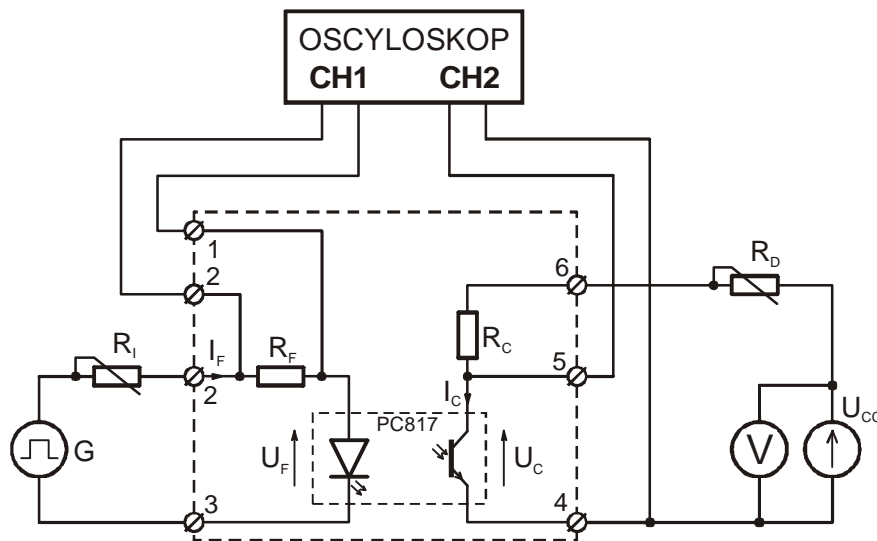
Zadania pomiarowe:

- wyznaczyć charakterystyki $I_c=f(I_F)$ dla kilku (np. trzech) wartości napięcia U_{CC} ,
- określić długość fali λ promieniowania diody LED.

3. Wyznaczenie odpowiedzi skokowej transoptora PC 817

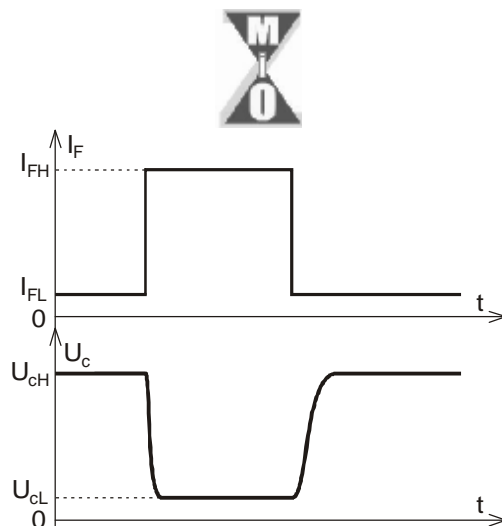
Odpowiedź skokowa może być wyznaczana na podstawie przebiegu czasowego $U_c=f(t)$ lub $I_c=f(t)$. Poniższy opis dotyczy określania właściwości dynamicznych transoptora PC 817 na podstawie przebiegu czasowego $U_c=f(t)$. Na rys. 3 przedstawiono schemat układu do wyznaczania przebiegu czasowego $U_c=f(t)$ dla prostokątnego przebiegu czasowego $I_F=f(t)$. Wartości I_{FH} i I_{FL} dobrać uwzględniając wartość dopuszczalnego prądu I_{Fmax} diody LED oraz wydajność generatora G. Wartość napięcia zasilania U_{CC} dobrać ze względu na dopuszczalne napięcie kolektor-emiter U_{Cmax} fototranzystora. Wartości I_{Fmax} , U_{Cmax} i I_{Cmax} określić na podstawie danych katalogowych. Unikać stosowania rezystorów dekadowych jako R_I i R_D .

UWAGA: przed dołączeniem oscyloskopu zapewnić separację galwaniczną obwodu wejściowego (z diodą LED) i wyjściowego (z fototranzystorem).

Rys. 3 Schemat układu do wyznaczania przebiegu czasowego $U_c=f(t)$ transoptora PC 817

Na rys. 4 przedstawiono uproszczone oscylogramy przebiegów czasowe $I_F=f(t)$ i $U_c=f(t)$. Na podstawie tych oscylogramów określone są wartości miar odpowiedzi skokowej.

Rys. 4 Uproszczone oscylogramy przebiegów czasowe $I_F=f(t)$ i $U_c=f(t)$

Specyfikacja warunków badań: zakres zmienności prądu I_F , wartości I_c i U_{cc} oraz zestaw miar odpowiedzi skokowej zgodnie z poleceniem prowadzącego zajęcia.

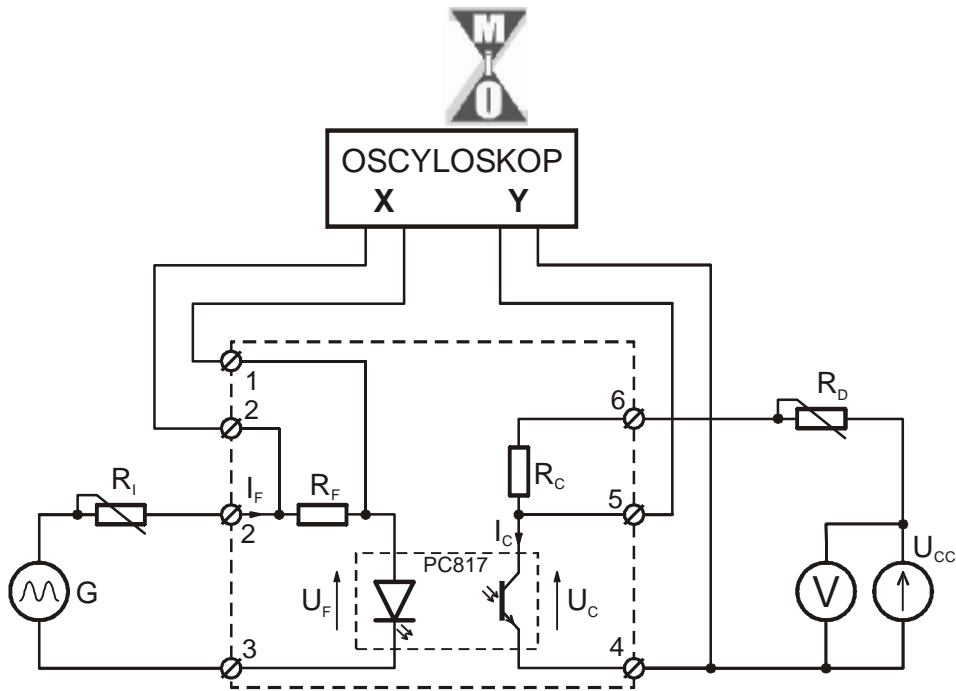
Wyniki pomiarów wybranych miar odpowiedzi skokowej, dla kilku wartości rezystorów R_D i R_I przedstawić w formie tabelarycznej. Określić wpływ wartości rezystancji (R_C+R_D) na kształt zboczy: narastającego i opadającego napięcia U_c .

3. Wyznaczenie charakterystyk amplitudowych i fazowych transoptora PC 817

Charakterystyki amplitudowe i fazowe mogą być dla sygnału wyjściowego $U_c=f(t)$ lub $I_c=f(t)$. Poniższy opis dotyczy określania charakterystyk transoptora PC 817 na podstawie sygnału $U_c=f(t)$. Na rys. 5 przedstawiono schemat układu do wyznaczania charakterystyk amplitudowych i fazowych z wykorzystaniem figury Lissajous. Ponieważ pomiar wykonywany jest w trybie X-Y oscyloskopu uzyskany oscylogram to zależność $U_c=f(I_F)$. Wartości I_{FH} i I_{FL} dobrać uwzględniając wartość dopuszczalnego prądu I_{Fmax} diody LED oraz wydajność generatora G. Wartość napięcia zasilania U_{cc} dobrać ze względu na dopuszczalne napięcie kolektor-emiter U_{Cmax} fototranzystora. Wartości I_{Fmax} , U_{Cmax} i I_{Cmax} określić na podstawie danych katalogowych. Unikać stosowania rezystorów dekadowych jako R_I i R_D .

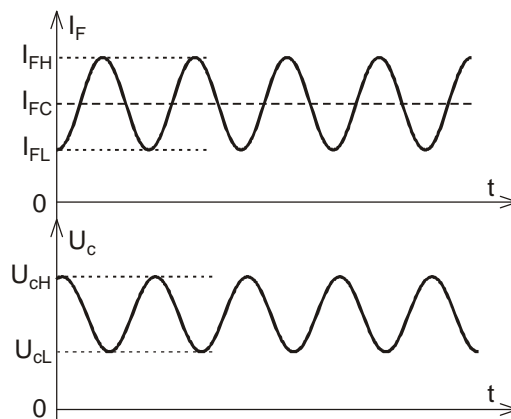
UWAGA:

- przed dołączeniem oscyloskopu zapewnić separację galwaniczną obwodu wejściowego (z diodą LED) i wyjściowego (z fototranzystorem),
- punkt pracy transoptora dobrać tak, aby zminimalizować zniekształcenia sygnału wyjściowego $U_c(t)$.

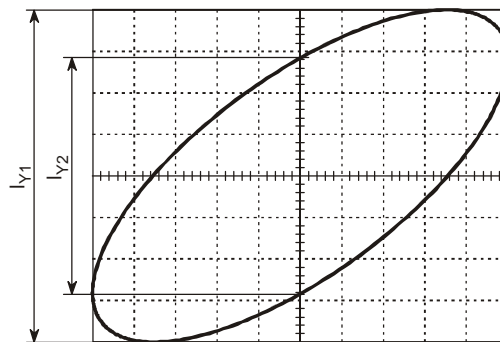
Rys. 5 Schemat układu do wyznaczania przebiegu czasowego $U_c=f(t)$ transoptora PC 817

Na rys. 6 przedstawiono uproszczone oscylogramy przebiegów czasowe $I_F=f(t)$ i $U_c=f(t)$. Na podstawie tych oscylogramów dobierany jest punkt pracy transoptora.

Rys. 6 Uproszczone oscylogramy przebiegów czasowe $I_F=f(t)$ i $U_c=f(t)$

Na rys. 7 przedstawiono oscylogram zależności $U_c=f(I_F)$. Amplituda względna i przesunięcie fazowe wyznaczone za pomocą analizy figury Lissajous.

Rys. 7 Oscylogram zależności $U_c=f(I_F)$

Wartość kąta przesunięcia fazowego j :

$$j = \arcsin \frac{l_{Y2}}{l_{Y1}}$$

Błąd względny wartości kąta przesunięcia fazowego $\delta\varphi$:

$$dj = \frac{l_{Y2}}{l_{Y1}} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 - \left(\frac{l_{Y2}}{l_{Y1}}\right)^2}} \cdot \frac{1}{\arcsin \frac{l_{Y2}}{l_{Y1}}} \cdot (d_{l_{Y1}} + d_{l_{Y2}})$$

Uwaga: wartość arc sin podstawiać w mierze łukowej

Specyfikacja warunków badań: zakres zmienności prądu I_F , wartości I_c i U_{cc} zgodnie z poleceniem prowadzącego zajęcia.

Zadania pomiarowe:

- wyznaczenie charakterystyk amplitudowych i fazowych transoptora,
- określenie pasma przenoszenia dla progu -3dB.

Charakterystykę amplitudową wyskalować względnie.